

teljesen értéktelenné vált, s az adóalapot tetemesen rövidítő vizmosásos és jobb esetben is silány legelőnél egyébre nem használható kopár területeken szemlélhetők.

Nemcsak a magánosok, nemcsak az erdőtulajdonosok érdekei várnak orvoslást, hanem a beterjesztett törvényjavaslat elfogadásával meg lesznek óva azon közérdekű célok is, melyeknek biztosítása és védelme az állam feladatait képezik.

Megnyugvással bocsátom ezen első, egy szerves egészet képező erdőtörvényjavaslatot a törvényhozás elé és remélve, hogy az abban letett elvek, melyeket hosszas tapasztalás, beható tanulmányozás és érett megfontolás állapított meg, az országgyűlés által is helyeseknek fognak felismertetni : ajánlom e törvényjavaslat elfogadását. \*)

Budapesten, 1878-ik évi január-hó 12-én.

*Trefort Ágoston*, s. k.,

a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi  
ministerium ideiglenes vezetésével megbízott  
vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister.

## Még egy szó az erdőőri szakiskolákról! \*\*)

Megértük, hogy szaktestületek az erdőknek a természet nagyszerű háztartásában közreható szerepét oly parányi lép-  
tőkre szállították le, hogy ennek kifolyásaként még a föltétlen  
erdőtalanon álló erdők kiirtásához is hozzá nyulhatunk nyugodt

\*) A tárgyúség kedvéért feljegyezzük ide, hogy a tisztelt képviselőház részére kinyomatott törvényjavaslat indoklásában a következő és a fentebbi szövegben általunk már kiigazított lényegesebb 3 sajtóhiba fordult elő: a jelen füzet 234. lapján felülről a 4-ik és 9-ik sorokban termőképesség helyett hibásan fatermőképesség állott, a 14-ik sorban pedig a „letaroltatik“ szó után hiányzottak ezen szavak: „vagy más mívelési ág útján való tartamos használatra alkalmas vagy“.

A szerkesztő.

\*\*) Szerző ur határozottan kifejezett kívánatára e cikket minden legkisebb változtatás nélkül közöljük.

A szerk.

lélekkel; megértük azt, hogy erdészeink tulajdonképeni feladattól elvonatva, minden egyébbel foglalkoznak, csak az erdők ápolólagos kezelésével nem, — mert egy-egy 10 frtos gazdasági bértárgy elárverezése a vezető hivatalnak terhes, és ennek elmulasztása főben járó bűn, de a vágások kijelölése, szabályszerű letarolása, és felujításának elodázása a megközelíthetetlen szabályrendeletek §§-ai által ne nyulj hozzámnak is dekretálható! megértük azt is, hogy erdészeink még ügyvédek módjára minden erdőrendőri ügyben protestálni és allegálni fognak, és az erdőben a teljhatalmu nagyvezir az erdőőr lesz, és mindennek daczára — oh kaczaj! — nekünk erdőőri szakiskola nem kell!

Hogy sok minden úgy történt, a mint nem kellett volna, annak oka, fájdalom, hazánk közmivelődési és zilált anyagi viszonyaiban rejlik! De hogy az erdőőri szakiskolák felállításának kérdése a napirendről levétetett, annak első sorban okai a deczemberi közgyűlésen megjelent tisztelt szaktársak közönye, a mely megengedte azt, hogy egy ily fontos tárgy ugyszólván minden vita nélkül az igazgató választmány egyszerű határozatára — a deczemberi hidegbe kidobassék, és a jó Isten kegyelmére bizassék, hogy vagy végleg megfagyjon, vagy dermedjen meg annyira, hogy egy rossz kezelésben részesült elcsenevészedett tölgyes állab gyógymódjával a tövigeléssel (auf die Wurzel setzen) orvosoltassék; másodsorban pedig okai az erdőbirtokosok és a máma már nálunk is elég nagy erdészeti mivelt közönség, a mely ezen szerintem az erdők fentartására nézve — felette nagy érdekű kérdésben, absolute nem akart vagy nem tudott föllépni, és azt oly hévvel felkarolni, mint megérdemelte volna!

Hogy előttem a kérdés jobban kidomborodik, mint azok előtt, kik a tanult erdőőröket azért nem kívánják, mert eső-ernyővel és keztyűben fognak az erdőre járni, annak oka az,



mert nem messze van mögöttem azon időpont, midőn még én is erdészkedtem, és pedig oly különféle magán és kincstári viszonyok között, hogy kötelességemnek tartom a felszólalást, mind a magyar állam polyglot elemei összetartási érzetének emelése, mind pedig szakszempontról.

Azon időben, midőn még a növényóriások hazáját ex professo gyakrabban volt szerencsém üdvözölni és üde légkörét bájjérzettel élvezni, még az erdészek gazdasági teendőikkel nem voltak túlterhelve, és tulajdonképeni szolgálatuktól elterelve; akkoron még a pagonyok kiterjedése átlagban nem volt 16.000 kat. hold, és egy erdőhivatal kerületének beillő 78.000 kat. holdas pagonyok nem léteztek; ama — a mai időviszonyokhoz képest — minden tekintetben aranykornak mondható időszakban még az 1877. évi XXII. törvényczikk kifolyásakép a kisebb polgári peres ügyek, ideértve kivált a mezeti rendőri ügyek ellátását, — nem kívánták az erdészekre átruházni, és annak dacára voltak évenként teljes évszakok, a midőn az erdőt csak meszsiről, a vágást meg épen nem láthattam! pedig nagy az ön-érzetem, és öntudatom teljes arra nézve, hogy megtettem mindent, hogy a legszorgalmasabbak közé számíttassam.

Ha mindez megvan, a mi akkoron volt, hozzájárultak a fennebbi terhek, ezek meg még meg is szerzékeltek az 1873. évi II. törv.-czikkelylyel, melynél fogva egyenlő minősítvény mellett a kiszolgált altisztek bármiféle kincstári szolga és altiszti állomások elnyerésénél előnyben részesítendőek és kinevezendőek! És mi ennek a következménye? az, hogy az erdői szolgálatra oly egyének alkalmaztatnak, kik az erdőt csak hírből ismerik! És ezen lelkiismeretes, a törvényt tisztelő, azt szentnek tartó szakember nem segíthet, — mert hiába tény az: miszerint az altisztek általános képzettsége rendesen nagyobb a többi pályázókénál, a szakavatottság pedig, ha néha a többi olykor-olykor a munkás személyzetből kikerülő versenyzőknél.

meg is van, az rendesen egyoldalú s azon vidék viszonyaira szorítkozó, hol az illető nevedezett, és így gyakran a kinevező bizottság kénytelen az állomást annak megszavazni, ki az erdő-  
őri szolgálatához annyit ért, mint hajdu a harangöntéshez!

És ily módon bástyáztatik körül lassan az erdész oly véd-  
személyzettel, a mely nem előszeretettel, de kenyérkeresetből,  
megélhetés végett lesz azzá, a mi! Az ilyen védszemélyzet  
aztán akkor megy az erdőre, mikor az erdész sarkában van,  
miután pedig az ritkán lehet meg, ő is ritkán fordul meg az  
erdőn! az ilyen védszemélyzet még a mellett rendesen tévesen  
fogja fel minden intézkedését az erdésznek, miből zavar, ebből  
meg kár keletkezik az erdőbirtokos rovására!

Valjon ezen őszállapot fentartása üdvös-e most? midőn  
zilált pénzügyi viszonyaink folytán az értelmes kezelő személy-  
zet létszámát akarva nem akarva kénytelenek vagyunk évről-  
évre csökkenteni, s midőn az erdészek külteendői végrehajtá-  
sának oroszlány része az erdőörökre megy át! — bírálja meg  
a tisztelt szakközönség!

Az előadottakban sokan vonatkozást, és ezzel vádat keres-  
hetnének az államerdészet ellen! Helyzetemben az ily föllépés-  
nek csakugyan értelme nem lenne, és midőn én minden efféle  
feltevések ellen nyílt fővel tiltakoznám már eleve, egyszersmind  
ki kell jelentenem: miszerint szándékom nem egyéb, mint a  
közönyt felriasztva, az okszerű erdőgazdaságot sujtani készülő  
veszély elhárítására megtenni azt, mit a szakunk iránt elvállalt  
kötelesség reám ró! Ez pedig nemcsak a fentebbiekben elő-  
adottak kimondását követeli meg, de megkívánja azt is: mi-  
szerint minden szakember törhetlen erélylyel működjék közre  
hazafias lelkületű műszaki segédszemélyzet előteremtésére, és  
hasson oda, hogy az örökös tartományok szláv vidékeiről be-  
jövő ugynevezett vadászok — kik különben rendesen az erdési  
teendőket is végzik — lassan ki legyenek küszöbölhetők, és



pedig nemcsak azért, mert a legnagyobb erdőbirtokok hazánk éjszaki és éjszak-keleti hegyes részein, tehát nem magyar ajku vidékein terülvé el, nem magyarosodhatnak el, e mellett meg nem ritkán magyar állam ellenes eszmék elhíntésétől sem óvakodnak, de különösebben azért, hogy a magyar erdőbirtosoknak alkalmat nyujtsunk e téren is magyar erők alkalmazására.

Én egy szuszra igen sok magyar közép és magas rendű erdőbirtokost, sőt tekintélyes közbirtokossági uradalmat is, a melynek horrendum dictu a magyar állam is részes birtokosa! tudnék megnevezni, a hol nemcsak az intéző és kezelő, de még a védszemélyzet is jó részben nemcsak idegen, de még elég intolerans is a til-túl található magyar kartárs ellen! És ha az illetőket kérdjük, hogy miért van mindez így és szabad-e azt így hagynunk? mindig egy a felelet, és az a következő: mert magyar nincs, vagy ha hébe-korban egy akad is, meg nem marad, a mennyiben a magyarnak derogál oly szolgáltatokat tenni, mint tesz a külföldi, de a legtöbbször erre nem is képes, nem levén a kívánt téren semmi avatottsága!

Tehát mi magunk belátjuk, tudjuk hogy nincs, és még sem akarunk e hiányon segíteni! Mi nem akarjuk hazánkfiat egy részének a tért megnyitni, és ez által kiszorítani azokat, kik saját hazájukban rendesen selejtességük miatt alkalmazást nem nyerhetvén, hozzánk jönnek kontárkodni és előttünk a tudós erdész szerepét játszani! Tisztelt közgyűlés nem tartja azt anomáliának, nem-e nevetségesnek?

Én ezt tisztelt közgyűlés nemcsak anomáliának és nevetségesnek, de bűnnek is tartom, és pedig azért, mert sok hazai tisztességes család jóra való sarjaitól megraboljuk a módot, az alkalmat arra nézve, hogy származásához mért illendő kenyérkeresetre szert tegyen; és ezzel számtalan nem magyar ajku vidéken meggátoljuk elég számos oly góczoknak létesülését, melyek, ha talán rendkívüli tevékenységet nem is tudnának

kifejteni, de legalább is biztos ellenőrei lennének a nem épen ritkán előforduló gonosz államellenes üzelmeknek, melynek nyomára csakis az olyanok jöhetnek könnyen és gyorsan, kik folytonosan a nép legalsó rétegével kénytelenek sokszor bizalmasan, sokszor szigorral érintkezni.

Avval vigasztal némely tisztelt tagtárs, hogy hiszen neveljen minden erdőbirtokos magának megfelelő erőket, mert mindenki legjobban tudja azt: mire van szüksége?! Szépen hangzó tanács, de teljesen értéktelen, mert hány olyan erdőbirtokos van, ki csak egy, legfeljebb két erdővédet tarthat? hány, kinek rögtön van szüksége? Nos mit tegyen az? Fogadja fel az első facirender Jégert? avagy, ha már nevelni kénytelen, megteheti-e ezt akként, mint ezt a korunk előhaladottságával napirenden lévő újítások megkívánják? Hiszen a fiatal erőket az idősebbeknek kell oktatniok, és kik ezek kisebb uradalmakban? Tisztelet a kivételeknek, de nem ritkán a Csaszlauban, Pilsenben kitanult Büksenspanner, vagy Jégerbursból fölcseperedett Förster, néha talán az Unterjéger vagy talán Stallmeisterből felrukkoltatott Forstmaister! vagy még többször — de már ez a haza szívében magyar ajku vidékeken — a jóakaratu gazdasági irtókból kikerült erdész! a ki ugyan általános műveltséggel a leggyakrabban bir ugyan, de aztán annál kevesebb szakismerettel.

Ha aztán az ilyen szolgálati viszonyok közé jutott selmeczi akademikusnak derogál az Oberjäger parancsára egy füzérkapát a szekérre felrakni, vagy vadorokkal csatát vívni! ki csodálkozik azon, ha búcsút vesz mielőbb a kapufélfától!

Ne higgye senki, hogy tuloztam: mert betudok mindent példákkal, megtörtént esetekkel igazolni. — Hogy némelyek kíváratára nem pellengéreztem, oka az: hogy a [pellengérezésnek nem mindég szoktak jó gyümölcsei lenni, — már pedig az én szándékom az, hogy segitsünk a fennebbieken vázolt őssállapotokon.



Hogy a bajokon, tisztelt közgyűlés, a hozott határozattal nem segítünk, az a napnál fényesebben kitűnik: „az erdőőri szakképzés tárgyában adandó véleményezésre, az országos erdészeti egyesület által — par excellence szakférfiakból álló — kiküldött bizottság 1877-iki november hó 27-ik napján tartott ülésének jegyzőkönyvéből! A hol a magyar erdészeti irodalom tekintélyei határozottan kimondják, hogy a házi kiképzetés sikerére „az ismert hazai viszonyok között nem is lehet számítani“.

Én a tisztelt közgyűlést, ha hatalmamban állana, felelősségre merném vonni azért, hogy a szaktekintélyek véleménye elvetésével, a jó részben műkedvelőkből álló igazgató-választmány javaslatát elfogadván, a bajok orvoslását ad graecas calendas elodázta! Habozás nélkül mondom még egyszer, hogy ad graecas calendas történt az elhalasztás, mert azon célzata a t. igazgató választmánynak: „hogy az illető erdőhivatalok mellé kellő szakerők adatván, ezekkel a szakképzés kivitelét teljesíttesse“ az állam, — okszerűen kivihetetlen!

Nyílt titok az és mindnyájan tudjuk, hogy különösebben az állami erdőhivatalok megfelelő munkaerő hiányában nyakig vannak mindenféle természetű hátralékokkal elárasztva, a mellett meg még a folyó teendő is annyi, hogy ha a tisztviselők a hivatalos órákon kívül nem dolgoznának, bizonytal egy szép reggelen csak arra ébrednének fel, hogy megfeneklett minden! Ily körülmények között tehát a netán egy személynyi pótlék azért, hogy az az erdőhivatal vezetése mellett a szakiskolát ellássa, — annyit jelent, mint az erdőhivatalok vállaira újabb — általuk el nem bírható — terheket rakni az okszerű erdőgazdaság vezetésének rovására, — jelenti továbbá azt: hogy a mai korszellemmel sehogy össze nem egyeztethető csudákat — már ne is várjunk — de egyenesen követeljük! Mert ugy-e bár tisztelt szakközönség, közöttünk alig akad olyan

egyén, ki képes lenne elhinni azt, hogy mind annak oktatására egy tanár elegendő legyen, a mit az érintett kiküldött bizottság véleménye tartalmaz — pedig mindaz mellőzhetlenül szükséges. E szerint tehát legalább két szakerővel kell az erdőhivatal személyzetét megpótolni, és a mennyiben ezek közül legalább az egyiknek kell szükségkép „kellő szakerőnek“ lennie, — föltehető, hogy az a mellékjárományokkal együtt legalább 1500 frtot fog kívánni évi fizeteskép, és ha ezt nem adnák meg, megfogják látni: hogy „kellő szakerő“ nem akad, — lévén a főerdészek, sőt sokszor az első oszt. erdészeknek is ekkora járományuk. Már most e mellé még egy szerényebb szakerő, erdőgyakornok képében fog adatni, a ki, ha a javából lesz, még is csak megfogja kívánni az I. osztálylyal egybekötött 550 frtot. És ekkép kerülne az erdőhivatalok útján az erdőőri szakoktatás erdőhivatalonként 2050 frtba!

A t. igazgató válaszmány határozata azon föltevésre jogosít azonban, hogy ilyen szakoktatást legalább két erdőhivatalnál óhajtana rendszeresíteni, — mert ha nem így lenne, akkor nem „illető erdőhivatalok“, de „erdőhivatalról“ emlékeznék meg. A használt többes szám tehát legalább azon következtetés levonására hatalmaz föl, hogy minden körülmények között legalább két erdőhivatalnál kíváztatik ilyen szakoktatás létesíttetni, és így ezen tanmód fog a magyar államnak 4100 frtjába kerülni vagyis 600 frttal többbe, mint egy a kiküldött szakbizottság által tervezett erdőőri szakiskola.

Erre joggal kérdelem: vajon érdemes-e eme létrehivandó, a boldog szülők szerepét játszó erdőhivataloknak sok vajudást szerző korcsszülött végett, a szakbizottság egyedül alaposnak és helyesnek elismert véleményét elvetni? Bizonylyal nem, — hanem igenis emelt süveggel fogadta volna mindenki a t. igazgató válaszmány és közgyűlés olyatén határozatát, melynél fogva az állam mai pénzvviszonyaihoz mérten, csak egy



erdőőri szakiskola lett volna felállítandó, és esetleg valamelyik alvidéki gazdasági tanintézetnél egy erdészeti tanári állomás rendszeresítendő, a melynek feladata az lett volna, hogy a különben is előadatni szokott erdészeti alapvonalak mellett, az erdőőri szakiskolában a szakismereteket tradálhatta volna, — a segédtantárgyakat ellenben a feles számmal lévő többi tanerő vehette volna át!

Ezen utóbbi kíváнатom azonban elmaradhat, mert hisz a felállítandó egy intézetnek bizonynyal lehet széles e hazában oly helyet kiszemelni, — a hol a homokos talaj beerdősítésén kívül mindent, sőt kis költséggel még ezt is meg lehet látni és tanulmányozni.

No de ugy látszik, hogy ez alkalommal a tisztelt igazgató választmány azt tűzte feladatává, hogy a mi nincs és multhatlanul szükséges, annak nem épen szükséges voltát bizonyítsa be; a mi pedig megvan és többé nem szükséges, — létesítse! Legalább ilyes valamit gyanittat, az igen tisztelt igazoló választmány határozatának következő szakasza: „valamint javaslatot adni az erdőőri szakvizsgák minimumát összeállítva, magában foglaló tankönyv és általában a tanításnál vezérfonalul használható könyvek iránt is.“ — Nem oly régen volt, midőn a szakirodalom Bedő Albert „Erdőőr“ című a műszaki segédszemélyzet részére kiadott pályanyertes művét tapsviharral fogadta, nem oly régen volt, midőn ezen művel majdnem egyidejűleg Fekete és Illés „közerdész“ Lázár I. „Erdészeti kézikönyve“, korábban pedig Beivinkler „Erdőgazda“ című és mind a műszaki segédszemélyzetnek szóló művei megjelentek, — és ime ma már azokat talán el akar-nók vetni, és azok elvetésével egy oly mondva készülendő művet forgalomba hozni, a mely az erdőöröknek szükséges minimál ismereteket kívánja csak tárgyalni! Ha csakugyan ezt szándékolja az idéztem szakasz, ennek célját én véges el-

mém-mel sehogy sem tudnám felfogni, lehet hogy azért bizonyos czimeket megérdemlek; de nem tehetek róla, én a mai viszonyok között oly erdőöröket kívánnék nevelni, a kik a kisebb erdőbirtokosok igényeit is kielégítsék, ez esetben pedig legalább is azt kell tudniok, a mi az „Erdőörben“ és illetőleg a vele azonos jelzettem művekben foglaltatik. És én hiszem, hogy mindazokkal, kik velem egyetértenek, egyetemlegesen kimondhatom azt: miszerint egy oly újabb műnek — mely az erdőöröknek szükséges minimál ismereteket foglalja magában — értelme nem lenne, és a reá fordított munka és pénz kidobott költség volna; mert ha a felsorolt művek meghaladják azon ismereteket, a melyekkel az erdőöröknek birniok kell, hagyják ki a feleslegeseeknek tartott fejezeteket, és szorítkozzanak a legszükségesebbekre az előadásoknál; de miután az alsóbb rendű egyéneken is meg van a tudásvágy, és a tanulók között rendesen különféle szorgalmu és tehetségű fiatal emberek vannak; hagyják meg tankönyvül az „Erdőört“, hisz ennek me Hercule! csak jó és semmi esetre sem lehet rossz következménye.

De bocsánat tisztelt szaktársak, talán türelmüket hosszabban is vettem igénybe, mint szabad lett volna! ezért még csak azt engedjék meg, hogy röviden elmondjam a tisztelt közgyűlés határozatával szemben azt, a mit én óhajtanék. — Ez igen szerény és viszonyainkhoz mért kívánság — és kivethető, — legalább én annak tartom! — és ez nem kevesebb lenne, mint az; hogy:

állíttassék egy erdőőri szakiskola — a kiküldött szakbizottság véleménye alapján — az országnak oly pontján fel, a melynek erdőgazdasági viszonyai oly tágkörűek, hogy a tanulók szemléleti és gyakorlati uton is megfelelő ismeretekhez juthassanak.

Miután az igazgató választmány az erdőhivatalok mellé



adandó kellő szakerők — tehát az államerdészeti tiszti létszám emelése által reményli az erdőörök szakoktatását létesíteni, kéressék meg a magas kormány, hogy a rendszeresíteni kívánandó állomásokkal egybekötendő évi járandóságokat kegyeskedjék a felállítandó szakiskola javára az országos erdészeti egyesületnek kiszolgáltatni;

kéressenek fel a nagyobb erdőbirtokosok és az erdőtisztek, hogy 3—10 frtnyi évenkénti pártoló díjjal járuljanak a feltartási költségekhez;

a magas kormány által nyújtandó segély, és a magán adományok összegének a szükségletből leendő levonása után felmaradó hiány végre fedeztessék az „Országos Erdészeti Egyesület” pénztára által. Miután az Egyesület tőkevagyonára ma már 68.000 frt, — és az egyesület érdekei körül e tekintetben is halhatatlan érdemeket szerzett egyesületi titkár buzgalmától még folytonos gyarapodást kétségtelenül várhatunk, ezen végeredményeiben kiváló hasznót hozandó áldozatot, az Országos Erdészeti Egyesületről méltán megkívánhatjuk, és annál is inkább, miután a megkívántató összeg alig fogja az 1500—2000 frtot meghaladni.

Az erdőőri szakiskolának ugy szellemi, mint anyagi ügyei tartozzanak az „Országos Erdészeti Egyesület” jogköréhez.

A mi végül a szükséges épületet illeti, erre nézve aggodalom ne legyen, — a tanintézet bizonyosan csak kincstári területen létesíthető, lévén itt a legkiterjedtebb kezelés és legokoszerűbb gazdálkodás, — ott pedig a 2—3 szobára szoritkozó szükséglet könnyen kikerül.

Hogy az ige testté váljon, — sok tekintetben a jövő közgyűlésen teendő föllépésünktől függ, — hiszem, hogy miután alkotmányos országban élünk, a többség jogérvényes határozatot hozhat, és az egyesület vagyonát üdvös célra fordíthatja.

Föl tehát tisztelt szaktársak és a jövő közgyűlés tárgy-

sorozatába kérjük az „erdőőri szakoktatás“ fontos kérdésének ujjolagos megvitatását is fölvetetni, — és ezzel juttassuk diadalra erdőbirtokosaink egyik nem kevésbé fontos érdekét. — Ezért a gonosz rágalom sem vádolhat rossz szándék- vagy önös czélzattal, mert hisz nem magunknak, de kenyéradó erdőbirtokosainknak akarunk jót, kizárólag csak azok érdekében agitálunk! Reméljük hát, hogy: „A leányzó nem halt meg, csak alszik!“

*Ruttner Antal.*

### **Egyesületi közlemények.**

*(Az Országos Erdészeti-Egyesület 1877. évi márczius-hó 15-kén tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.)*

Jelen voltak: Wagner Károly első alelnök; báró Podmaniczky Géza másodalelnök; gróf Degenfeld Lajos, Hóman Bálint, Máday Izidor, Szabó Adolf választmányi tagok és Bedő Albert, az egyesület titkára.

I. Első alelnök ur az ülést megnyitván, a választmány tudomására hozza, hogy elnök ő excja országos ügyekben Bécsben lévén, a mai ülésben részt nem vehet, mire felhívja a titkárt, a pénztári tudósítás előterjesztésére és a múlt ülés óta történt egyesületi ügyek bejelentésére.

A titkár a következő pénztári tudósítást terjeszti elő:

Az egyesület f. évi összes bevétele a mai napig tett összesen 4493 frt 83 krt, míg a kiadások összege 3540 frt 01 kr, mihez képest a készpénz készlet 953 frt 82 kr, melyből 700 frt az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztárnál van elhelyezve. A mai napig befolyt összes bevételből befizetett alapítványi tőke 132 frt 87 kr, a Deák F. alapítványt illető összeg pedig 195 frt; míg a kiadások összegéből 2560 frt 22 kr oly összeg, mely az aranyjáradék-kölcsön kifizetésére fordítva tőkésített.